

**Jaarverslag over het jaar 2016
behorend bij de Algemene Ledenvergadering van Eirene NL
van 1 april 2017**

EIRENE NL bestaat uit:
De Vereniging EIRENE Nederland (KvK-nummer 40483402)
De Stichting Vrienden van EIRENE in Nederland (KvK-nummer 41179621)
Dit is het gecombineerde jaarverslag van beide rechtspersonen.

Inhoudsopgave

- 1. Uitgangspunten**
- 2. Bestuur en Organisatie**
- 3. Verslaglegging en verantwoording per project**
- 4. Financiële resultaten**
- 5. Vooruitblik 2017**
- 6. Bijlagen**

1. Uitgangspunten

Oorlogen en conflicten bedreigen de veiligheid van ieder mens. Zelfs in een democratie heeft niet elk mens een rechtvaardig bestaan. Daarom is het van belang dat er organisaties zijn die onrecht en geweld willen aanpakken langs de weg van geweldloosheid en respect voor elkaars standpunten.

Eirene NL ziet geweldloosheid niet als doel, maar als middel. De mensen die bij de organisatie betrokken zijn, vinden elkaar in hun motivatie om zich op een geweldloze manier in te zetten voor vrede en rechtvaardigheid, wereldwijd.

Eirene NL, een vredesvereniging, wil eraan bijdragen de juiste voorwaarden te scheppen om met elkaar in gesprek te gaan: van overheidsorganen tot lokale vertegenwoordigers van andere mensenrechten- en vredesorganisaties. Zij wil ook de discussie in de huiskamer en op het dorpsplein op gang brengen. Zodat wij met elkaar klaar zijn om problemen het hoofd te bieden en te bespreken als die zich aandienen.

Eirene NL bedrijft geen zending of missie. Degenen die zich voor deze vereniging inzetten, vinden vaak hun inspiratie in het christelijke geloof of in een andere vorm van spirituele overtuiging. Maar ook mensen die vanuit hun eigen innerlijke overtuiging aan de slag willen gaan bij Eirene NL zijn van harte welkom.

De *visie* van Eirene Nederland is **een rechtvaardige, geweldloze en mondiale samenleving**. De *missie* van Eirene Nederland is om **zich hiervoor in te zetten door middel van intensieve ontmoeting, dialoog en samenwerking om zo onrecht, onbegrip en conflicten te helpen oplossen**.

Concreet houdt Eirene NL zich bezig met de volgende strategische werkvelden:

- 1) Mensen uitzenden naar partnerorganisaties
- 2) Actief zijn in het opbouwen en onderhouden van gelijkwaardige samenwerking met partners in binnen- en buitenland
- 3) Uitvoeren van projecten en ondersteunen van projecten van partners
- 4) Fondswerving, subsidies en sponsoring
- 5) Conferenties en bijeenkomsten
- 6) Lobby

Door in bovenstaande strategische werkvelden actief te zijn, beleven wij de visie en de missie die wij geformuleerd hebben. Op die manier verwezenlijken wij onze opdracht.

2. Bestuur en Organisatie

Het bestuur van Eirene NL bestaat ten tijde van het vaststellen van dit jaarverslag uit vier personen. De voorzitter, de penningmeester en de secretaris vormen, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid van art. 12 van de statuten van de vereniging, samen het dagelijks bestuur. Volgens art. 6 van de statuten van de Stichting Vrienden van EIRENE in Nederland vormen zij tevens het bestuur van de Stichting.

Naam	Benoeming	Eindetermin	Functie
Paul den Hartog	mei 2014	mei 2018	<i>Voorzitter,</i>
Harry Schram	mei 2014		<i>Secretaris a.i.</i>
Cas Jansen	mei 2012	mei 2017	<i>Penningmeester</i>
Pim van den Bosch	mei 2013	mei 2017	<i>Algemeen bestuurslid</i>

De portefeuilles zijn als volgt verdeeld:

Paul den Hartog:	Fakovici – Vredesacademie – Happy Bags – partners
Harry Schram:	Archief – Secretariaat – Social Media – Nieuwsbrief – Website
Cas Jansen:	Financiën – Ledenadministratie – Subsidies – Vrijwilligersdag
Pim van der Bosch:	Burundi – Vredesmissies zonder wapens – Internationale lobby

Kantoor en medewerkers

Halverwege 2014 is het bureau opgeheven. Sindsdien heeft Eirene NL zich statutair en voor vergaderingen en workshops in De Expeditie in Amersfoort gevestigd. De medewerkers werken allen vanuit eigen huis. Voor vergaderingen zoeken wij een plek in De Expeditie, bij mensen thuis, bij collega-instellingen of in openbare gelegenheden.

Vrijwilligers in Nederland

Het werk van Eirene NL komt tot stand door gedreven mensen, die vrijwillig de verschillende taken en projecten uitvoeren. Eenmaal per jaar, op de eerste zondag van november, zetten wij ze in het zonnetje met een vrijwilligersdag en een eenvoudig cadeautje. Wij zijn ontzettend dankbaar dat mensen, soms een beperkte periode, maar vaak al jarenlang, zich zo inzetten. Wij hebben ze voor u op een rijtje gezet, gesorteerd per jaar van aantreden.

Voor 2006:	Harry Schreem, Joke Reyntjes, Henk Akkerman, Jet Visser-Romijn
2006:	Paul den Hartog, Liseth Meijer
2011:	Cas Jansen, Annelies Klinefelter, Maarten van de Werf
2012:	Pim van den Bosch, Leon Polman, Egbert Scheffer, Ted Strop - von Meijenfeldt, Peter Zijlstra
2013:	Linda de Veen, Marieke Wegman
2014:	Henk van Apeldoorn, Nina Koevoets
2015:	Lizet van Alphen, Denise van Beekveld, Nathalie Dollee, Leontine de Groot, Marij Hartog, Renee Hartog, Gaby Hauck, Danielle van Twist

Leden en Donateurs

Het ledenbestand beweegt zich de afgelopen jaren rond de 300. De belangrijkste reden dat het aantal leden vermindert, is als gevolg van overlijden. Gelukkig is er ook jonge aanwas, met name vanuit het groeiende vrijwilligersbestand.

Website en Sociale Media, Werkgroep 2035

Door de drukte met de andere werkgroepen en projecten is er eigenlijk geen voortgang gemaakt in deze werkgroep. Enerzijds is dat jammer, anderzijds is het echter een gevolg van de vele concrete projecten die op dit moment lopen. Wel is er meer gebruik gemaakt van sociale media om activiteiten te delen (bijv. de Facebook van Eirene zelf, maar ook van werkgroep Vredesmissies zonder Wapens). De website kan een update gebruiken, hopelijk kan dat in 2017 gedaan worden.

Jaarschema werkzaamheden interne organisatie

- Januari- Februari: Jaarverslag
- Maart: BV (bestuursvergadering) : Jaarverslag, voorbereiden ALV.
- April: ALV (Algemene Ledenvergadering), officiële vergadering en inspiratiemiddag
- Juni: BV: check up over projecten en nieuwe zaken
- September: BV: voorbereiden vrijwilligersdag, vredesweek
- November: Vrijwilligersdag, input beleidsbijstelling
- December: BV: Financiën, check up, beleid en begroting

3. Verslaglegging en verantwoording per project

3.1. Project Fakovici

De schoolkeuken is in 2016 gecontinueerd. Het werkt nog steeds erg goed dat de kinderen een prima maaltijd krijgen, ze hebben geen honger, komen mede daardoor graag naar school en blijven gezond. In 2015 is er verder gewerkt aan het inschakelen van de lokale (dorps) economie bij het vervaardigen en verstrekken van de maaltijden. Zo maken we steeds meer gebruik van de producten, die lokaal beschikbaar komen en werkt de schoolkeuken mee als motor van de lokale economie. Tegelijkertijd nemen de inkomens van de mensen toe en is de noodzaak voor de schoolkeuken aan het verminderen. In de gezamenlijke meeting met de partners in Kassel is dan ook besloten een exitstrategie te maken om de keuken af te bouwen ofwel over te dragen aan de lokale bevolking. In ieder geval zal de schoolkeuken nog gecontinueerd worden tot de zomervakantie van 2018.

De Frambozenteelt en de bijbehorende coöperatie maken grote sprongen in de productiviteit. In het laatste jaar is de opbrengst per kweker verder opgelopen. Dit resultaat is bereikt met 18 kwekers. Dit betekent een opbrengst van een kleine KM 6.000 (€ 3.000) per kweker, die men hoopt te halen. Haal hier de kosten af, dan blijft hiervan ongeveer KM 5.500 over. Voor een gezin met 2 kinderen is een minimum inkomen noodzakelijk van ongeveer KM 9.500 om het geldende bestaansminimum te bereiken. Er wordt volop aan gewerkt door onze partner Pharos om de opbrengst per kweker verder omhoog te krijgen. Dit is het grote project dat in Fakovici al jaren loopt en met vallen en opstaan steeds beter gaat en de onafhankelijkheid van externe partners op den duur mogelijk maakt.

In 2016 hebben wij wederom verschillende workshops voor de kinderen gegeven. Er hebben acht workshops van een dag voor de kinderen van de 1^e en 2^e klas plaatsgevonden. Dit waren dus deels de nieuwe kinderen, die op school gekomen zijn en de kinderen die in 2015 op school zijn gekomen. Deze cyclus heeft ervoor gezorgd dat de jonge kinderen het basale geweldloze communicatie traject hebben afgelegd. Er zijn ook, net als vorig jaar, acht kortere workshops gehouden voor de oudere kinderen. Dit is een herhaling en verdieping van de basistrainingen die de kinderen in de eerste twee jaren hebben gehad. De trainingen zijn nu zelfstandig gegeven door Snezana, de lokale trainster, die het vak heeft geleerd.

Ook in Fakovici gaat de ontwikkeling met vallen en opstaan, en in 2016 nog steeds met behoorlijke strubbelingen. Zo is het geval dat er in Fakovici een democratisch gekozen bestuurlijk lichaam actief is. Het is een soort dorpsraad, vergelijkbaar met wat wij hier in Nederland een wijkraad noemen. De gemeente bestaat uit een groot aantal dorpen rond het stadje Bratunac. Er is een burgemeester en een gemeenteraad en daarnaast zijn deze dorpsraden actief, met een beperkte bevoegdheid. Als ik het zou duiden zie ik het meer als een gekozen klankbord vanuit de bevolking dan als een bestuurlijk orgaan.

Deze dorpsraad is nog steeds uiterst ontevreden over de activiteiten in Fakovici, die door de drie verenigingen in samenwerking met de vrouwenvereniging worden uitgevoerd. Er worden kleine banen gecreëerd (zoals in de keuken en op het kantoor van de coöperatie). En daar zit het eerste probleem. Het opvullen van die banen is natuurlijk gegaan via het ontstane circuit van mensen waar wij prima en prettig mee optrekken. De raad voert aan dat

anderen geen kans krijgen om zich voor deze activiteiten te kwalificeren. Daarnaast voeren zij aan dat zij het gekozen bestuurslichaam zijn binnen Fakovici en derhalve toch op zijn minst mogen meedenken en liefst meebeslissen over welke activiteiten in uitvoering worden gebracht.

In september ben ik naar Fakovici gereisd en heb daar een legitimatie workshop verzorgd. Hierdoor is iedereen gehoord en heeft men aan kunnen geven wat de belangrijkste volgende stap zou zijn. Daaruit kwam dat men wilde werken aan vertrouwen en de toekomst. Uit de diverse geledingen is een commissie gevormd die alle aanvragen en ideeën verzamelt, beoordeelt en spiegelt tegen de lange termijn doelen. Van daaruit komen de voorstellen naar de NGO's die vervolgens beslissen of en in hoeverre ze mee willen gaan. De eerste voorstellen zijn door de commissie gedaan en besproken binnen de NGO's. Daaruit kwam naar voren dat het tijd wordt na te gaan denken Fakovici op eigen benen te laten staan. Terwijl de projecten in 2017 nog (deels) doorlopen zullen er migratietrajecten worden bedacht om de zelfstandigheid van Fakovici tot stand te brengen en de bereikte resultaten tot nu toe te borgen voor de toekomst en tegelijkertijd deze spanningen verder te kunnen doen afnemen.

3.2. Project Burundi

Na een succesvolle start in 2015 waarin, in samenwerking met Diversity Joy, een eerste *Alternatives for Violence* workshop werd gegeven, is het in 2016 niet gelukt nog vier soortgelijke workshops te houden zoals het streven was. Dit komt met name doordat de betrokken vrijwilligers minder tijd te besteden hadden en de aangevraagde financiële middelen uit bleven. Een belangrijk streven voor Eirene in 2017 is om meer aanwas te rekruteren zodat ook het Burundi project mogelijk een herstart kan krijgen.

3.3. Project Vredesacademie

De Vredesacademie heeft in 2016 haar plannen waargemaakt door de website (www.vredesacademie.nl) af te maken en het heeft nu een professioneel gezicht gekregen. Ook werden er vier workshops gegeven in het voorjaar van 2016, met hulp van fondsen van buitenaf: Geweldloze Communicatie (1), Peace Journalism (2), Geweldloosheid doe je – volgens Gandhi en King (3) en Dealing with violence and conflict (4). Allen vonden plaats in Amsterdam en in samenwerking met vredesorganisaties CPT-NL en SVAG. De opkomst bij de workshops viel helaas tegen, wat vooral te wijten was aan de lastige (en tekortgeschoten) promotie van de activiteiten en de moeilijkheid jongeren hiervoor warm te maken. Het blijkt nogmaals hoe belangrijk het is om een goeddoordachte promotiestrategie te hebben, zeker als het doel is een nieuwe doelgroep aan te spreken die relatief onbekend is met dit werk. De workshopserie was geen flop, maar wel een belangrijke les en proef voor de Academie.

Het algemene doel van de academie is een netwerk van vredesorganisaties en trainers binnen Nederland te creëren. De Academie wil fungeren als een overkoepelende organisatie, zodat samenwerking tussen de Nederlandse vredesorganisaties makkelijker wordt. Tegelijkertijd zal de Academie de bekendheid voor vredeswerk in Nederland vergroten en de aangeboden diensten samenvoegen.

Helaas bleek in 2016 nogmaals dat de vredesorganisaties in Nederland in zwaar weer verkeren. De samenwerking met SVAG en CPT liep te einde door veranderende prioriteiten van beide organisaties. Eirene NL's projectleider voor de Academie verhuisde tijdelijk naar het buitenland, wat ervoor zorgde dat de Academie in het tweede halfjaar van 2016 stil heeft gelegen. De hoop voor 2017 is om de Academie nieuw leven in te blazen door mogelijk samen te werken met andere vredespartners nationaal en internationaal. Er zit namelijk nog steeds veel potentie in.

3.4. Project Happy Bags

Het jaar 2016 bestond voor Happy Bags uit drie fases. Het eerste deel van het jaar stond in het teken van de verkenning. Het waren de maanden dat we een definitieve bestemming kozen en dat Nathalie Dollee en Marij Hartog naar Tuzla afreisden om kennis te maken met de docenten op de drie uitgekozen scholen. Tijdens de vorige ledenvergadering hebben Nathalie en Marij uitgebreid verslag gedaan van hun bevindingen. De geselecteerde scholen zijn stuk voor stuk bijzonder. De eerste school is een school voor slechthorende kinderen, de tweede is gespecialiseerd in onderwijs voor leerlingen met leer- en gedragsstoornissen en de derde school heeft als doelgroep leerlingen met een vluchtelingenachtergrond. Wij willen specifiek deze scholen ondersteunen omdat deze scholen vaak meer ondersteuning nodig hebben om goed onderwijs aan te bieden dan de Bosnische overheid hen op dit moment kan bieden.

Na de reis hadden we een nog specifiek beeld van de hulpvraag en wilden we met nieuwe energie graag aan de slag. De zomer besloeg de tweede fase van ons jaar, deze bestond uit het organiseren van sponsoractiviteiten. De acties waren verschillend van aard, waardoor we steeds een nieuwe doelgroep probeerden aan te spreken. De eerste actie was de bootcamp. Tijdens deze training in het park werden we een uur lang 'afgebeeld' door een professionele trainer die zich graag een avond voor het goede doel wilde inspannen. De tweede activiteit was een goede afsluiting van een gezellige zomer: een barbecue. De mannen hielpen met het bereiden van het gesponsorde vlees, de dames zorgde dat iedereen voorzien was van een drankje en er werd genoeg gelachen, gegeten en gedronken. Tot slot was de laatste activiteit een taartenworkshop. Hoewel het een uitdaging was om met 30 graden een taart met marsepein te bekleden (het plakte aan alle kanten), vertrok iedereen aan het eind van de avond met een schitterende taart die naar verluid ook erg lekker was. Alle drie de activiteiten waren een groot succes. In totaal hebben we met deze acties: €768,- opgehaald.

Om het project te laten slagen hebben we niet enkel geld nodig, maar ook enthousiaste kinderen die ons willen helpen. Dit wilde we bewerkstelligen door middel van gastlessen te geven. Voor de herfstvakantie hebben we dan ook een bezoek gebracht aan drie basisscholen. Een van de eerste vragen die we leerlingen stelden tijdens deze gastlessen was: "Waar denk je aan bij oorlog?". We bespraken waar ze aan dachten en wat er allemaal kapot kan gaan tijdens een oorlog. Vervolgens bespraken we dat het gelukkig na een oorlog vaak ook weer vrede wordt. Dit is het moment dat iedereen weer opgelucht adem kan halen. Dan is het gevaar immers geweken, of toch niet? Door middel van een geldspel ontdekten de leerlingen welke uitdagingen een regering moet aangaan om een land na een oorlog weer op te bouwen. De leerlingen zien in dat het een kwestie is van keuzes maken. Niet alle kapotte voorzieningen kunnen in één keer gemaakt worden. Het opbouwen van

een land kan wel decennialang duren. Vrede is een opluchting na soms jaren van oorlog, maar het is geen eindpunt. Vrede is slechts het startsein van het moeizame traject dat wederopbouw wordt genoemd. Het is de reden waarom een land waar bijna 20 jaar vrede is, nog steeds ondersteuning nodig heeft.

De opbrengst van de scholen was gigantisch en wij zijn dan ook in de maand december heel wat uurtjes bezig geweest om alle spullen te ordenen en tellen. Naast de opbrengst in natura hebben wij tegen het eind van het jaar ook een fonds binnen gesleept. Wij zijn erg trots op de €1500,- die onlangs is bijgeschreven voor ons project. Dit bedrag kunnen wij goed gebruiken voor het bestellen van de rugzakjes of het transporteren van onze spullen.

Het doel van 2017 is helder: In mei willen wij een bezoek brengen aan Tuzla en als groep de rugzakken op de verschillende scholen uitdelen. Wij kijken ernaar uit om de kinderen daar te ontmoeten. Tevens willen wij graag onze opgedane indrukken vervolgens delen met de leerlingen in Nederland – aan wie wij een deel van ons succes te danken hebben. Wij zijn erg blij met alle hulp die wij van Paul – en de rest van Eirene NL – krijgen en kijken uit naar het moment dat wij met z'n alle kunnen toosten op een geslaagd project.

3.5. Project Vredesmissies onder wapens (VZW)

Vrede en veiligheid lijkt nog steeds het domein van leger en politie, maar wij weten dat er duizenden burgers zijn die 'Vredesmissies zonder Wapens' uitvoeren in conflictgebieden. Dit doen zij om te voorkomen dat conflicten escaleren naar geweld, om de veiligheid voor de burgers vergroten en om te helpen bij het oplossen van het conflict (o.a. door het versterken van lokale vredesinitiatieven).

De nog wat fragiele initiatiefgroep van de coalitie Vredesmissies zonder Wapens heeft ook in dit verslagjaar veel werk verzet voor de realisatie van haar vijf doelstellingen:

1. Bewustwording verbreden van het vredeswerk door burgers in conflictgebieden,
2. Draagvlak voor Vredesmissies zonder Wapens vergroten,
3. Erkenning vinden bij politiek en media, dat dit vredeswerk een serieus alternatief voor militair ingrijpen kan zijn,
4. Meer geld en steun verwerven voor ongewapende vredesmissies door getrainde burgers,
5. Uitgroeien naar een brancheorganisatie die jaarlijks 100 getrainde burgers vanuit Nederland naar conflictgebieden kan sturen.

Publiciteit

Op de Internationale Dag van de Vrede, woensdag 21 september 2016, gonst het in Wageningen van de vredesactiviteiten. Met een gevarieerd programma wordt gewerkt aan vrede en vrijheid en wordt een bijdrage geleverd aan een veilige samenleving. Onderdeel van deze Vredes-Doe-Dag is het door werkgroep VZW georganiseerde Vredessymposium dat plaatsvindt in Hotel de Wereld. Wij hebben alle vredesorganisaties in Nederland gevraagd om kandidaten voor te dragen die vertellen over hun vredeswerk in conflictgebied. Uit deze nominaties zijn vier kandidaten, de Vredeshelden 2016, geselecteerd:

- Rula Asad, Syrian Female Journalist Network.
- Kees Blok, ICCO/Kerk in Actie
- Mekka Abdelgabar, Stichting Vrouwenorganisatie Nederland-Darfoer (VOND)
- Dion van den Berg, PAX for Peace

Burgemeester Geert van Rumund van de gemeente Wageningen huldigt Rula, Kees en Mekka als vredeshelden van 2016. Het is een eerbetoon aan duizenden burgeractivisten die zich zonder wapens inzetten voor vrede. Een verrassing was het voor Dion, die oorspronkelijk slechts was uitgenodigd als spreker, om ook als vredesheld 2016 gehuldigd te worden. Hij is immers zelf ook jaren actief geweest in conflictgebied en is nog steeds dagelijks bezig met vredeswerk.

Na het symposium voegen meer burgemeesters zich bij de groep voor de lancering van een flyer voor Mayors for Peace. De verbinding met deze vredesgroep is van belang omdat we in de toekomst het symposium (nu voor de tweede keer gehouden) elk jaar in een andere gemeente in Nederland willen laten plaatsvinden. Op die manier maken steeds verschillende mensen kennis met VZW en verbinden we verschillende burgemeesters (van uiteenlopende politieke partijen) aan dit concept. Het bestuur van Eirene steunt deze jaarlijkse bijeenkomst en moedigt ons aan dit verder te professionaliseren.

Hans den Hartog en Arturo Escalante van DUCreations Film Producties hebben een korte film gemaakt over het Vredessymposium 2016 en het doel van Vredesmissies zonder Wapens. Dit krachtige filmpje van 7 minuten is te vinden op de Facebookpagina "Vredesmissies zonder Wapens", op ons Youtubekanaal en op de website van Eirene Nederland: www.eirene-nederland.org

Het vredessymposium 2016 heeft vooral bijgedragen aan het verwezenlijken van doelstellingen 1 en 2. Er was dit jaar meer aandacht voor het initiatief en de werkgroep heeft zichzelf meer in de kaart gespeeld. Een professionalisering is ingezet.

Op 21 september 2017 zal de derde editie van het Vredessymposium plaatsvinden.

Lobby

Bij de systematische beïnvloeding van Kamerleden en politieke partijen gaat het niet alleen om aandacht en erkenning, maar ook om geld. Onze inzet is vier miljoen per jaar om een veel groter aantal vredeswerkers naar conflictgebieden te kunnen sturen. Uit een inventarisatie is gebleken dat vredesorganisaties in Nederland bereid zijn meer mensen uit te zenden, als daar meer geld voor is. Het geluid dat wij opvangen uit de maatschappij is, dat met name jongeren eerder bereid zijn langere tijd aan vrede te werken in het buitenland, als daar een vergoeding tegenover staat.

Paul den Hartog en Pim van den Bosch hebben een uitgebreid gesprek gehad met Raymond Knops van het CDA. Dit contact met het CDA heeft geleid tot het inschakelen van Diversity Joy uit Amsterdam met een voorstel voor workshops *empowerment* voor Syrische vluchtelingen in asielzoekerscentra. May May Meijer verzorgt contacten met Michiel Servaes van de PvdA en met Jasper van Dijk van de SP. Ook hebben we de uitnodiging gehad voor deelname aan een thema-avond over Defensie van de SGP jongeren, maar die bijeenkomst wordt pas in 2017 gehouden. Het ontbreekt ons aan voldoende menskracht om te spreken van systematische beïnvloeding (en verwezenlijking van doelstelling 3). Lobbywerk vraagt veel energie, geduld en doorzettingsvermogen.

Organisatie

In dit verslagjaar is veel energie gestoken om de fragiele initiatiefgroep om te vormen tot een wat steviger organisatie. Daarom hebben we eerst steun gezocht bij de hele brede vredesbeweging in Nederland. In maart en in mei zijn ontmoetingsbijeenkomsten georganiseerd door Eirene NL om steun te verwerven voor ons initiatief. Sympathie is er alom voor ons initiatief en ook is er financiële steun toegezegd. Uitbreiding met menskracht voor onze activiteiten is er (nog) niet gekomen.

De Initiatiefgroep Vredesmissies zonder Wapens bestaat momenteel uit de volgende leden. Organisatie: Inez de Boer (PBI), Henk van Apeldoorn (Eirene NL), Jade-Gulay Fitöz (PVDV), Linda de Veen (Eirene NL), Pim van den Bosch (Eirene NL). Steun: Maarten van der Werf (CPT-NL), Nina Koevoets (SVAG), Stella Ismael (African Sky) en Stephanie Mbanzndore (BWPD).

In 2016 is minder vergaderd, maar met een beperkt aantal mensen meer gedaan.

In 2017 willen proberen een hechtere band te smeden tussen de zogenaamde “uitzendinge organisaties” als Justice & Peace, Kerk in Actie, Mensen met een Missie, PAX [werk in conflictgebieden], Vrouwen voor Vrede op de Molukken en Vrouwenorganisatie Nederland-Darfur (VOND). Ook dat zal de nodige inspanning vragen maar is absoluut noodzakelijk om tot bundeling van krachten te komen.

3.6 Internationale Coördinatie

Eirene NL is onderdeel van twee grote netwerken in haar werkgebied. De Nonviolent Peaceforce Alliance brengt soortgelijke vredespartijen internationaal bij elkaar door middel van een forum. Op die manier is er een korte link ontstaan met de moederorganisatie Nonviolent Peaceforce, veruit de grootste organisatie die werkt aan geweldloze vredesmissies wereldwijd. Een kostbaar initiatief dus. In 2016 bleek dat veel partijen te druk zijn met hun eigen bezigheden om daadwerkelijk een gezamenlijk initiatief van de grond te krijgen. Eirene heeft daar dit jaar ook niet direct om gevraagd, maar het is goed om deze optie open te houden. Voor de VZW ontmoetingsdag in 2016 kwam er bijvoorbeeld een Duitse partner om uit te leggen hoe (goed) vredeswerk in Duitsland georganiseerd is. Internationale coördinatie is belangrijk omdat we van elkaar kunnen leren.

Het tweede grote initiatief, EN.CPI/EN.CPS, is helaas dit jaar ter ziele gegaan. Na een inventarisatie van de betrokken leden bleek dat alleen Eirene NL en haar vertegenwoordiger bereid waren meer tijd en aandacht te besteden aan het opwekken van de coalitie. De andere Europese partijen gaven aan meer heil te zien in opgaan in de NP Alliance benoemd hierboven, of zich te willen richten op nationale activiteiten. Dit betekent ook dat de lobby in EPLO (het European Peace Liason Office van de EU) ten einde komt, aangezien EN.CPI de lobbyist financieel onderhield. In 2016 is dit besluit in overleg gekomen, in 2017 worden de laatste formaliteiten van opheffing afgerond.

In 2017 is het doel de NP Alliance actiever te blijven volgen en de contacten warm te houden. Ook is het idee om mogelijk samenwerking aan te gaan met andere Europese partners (bijv. in Denemarken of het Verenigd Koninkrijk, waar de internationale coördinator in respectievelijk de eerste en tweede helft van 2017 zal verblijven).

3.7 Overige activiteiten

- Samenwerking met partners
  - In 2016 is wederom nauw samengewerkt met de twee Duitse partners: Pharos uit Stuttgart en KIN uit Kassel. Dit vooral in en rondom het project Fakovici.
  - Binnen Nederland is samengewerkt met een aantal andere vredesverenigingen in de coalitie Vredesmissies zonder Wapens. Daarbij viel wel op dat in dit laatste project het initiatief vooral van Eirene NL komt.
  - Met vredesvereniging Pais zijn besprekingen geweest hoe wij nauwer samen kunnen werken. In december kwam een delegatie uit beide besturen bij elkaar en in Februari 2017 zal een grotere groep de samenwerking concretiseren in een bijeenkomst genaamd “De Verkenning”.
  - Het contact met Eirene Internationaal is lauw te noemen. Behalve op de pinksterconferentie is er verder geen contact geweest. In maart 2017 is een bijeenkomst met de voorzitter gepland om te bespreken in wat voor verband wij samen verder willen gaan.

- Rhein-Waal cruise

Er worden vorderingen gemaakt in dit project, wat plaatsvindt in samenwerking met de gemeente Wageningen maar Eirene NL is hier niet langer de trekker. Daar is op dit moment helaas geen mankracht voor. Wel vervult Eirene een adviserende rol.

- Pinksterconferentie, 14-16 mei 2016

Van 14 t/m 16 mei was het weer tijd voor de jaarlijkse Pinksterconferentie van Eirene. Een mooie gelegenheid om oude bekenden te spreken en nieuwe contacten op te doen, informatie uit te wisselen en nieuwe ideeën te bespreken. Dit jaar werd de conferentie gehouden in Thüringen. Traditioneel begon het eigenlijke evenement met een kennismakingsronde met de hele groep. We stonden allemaal in een kring en afhankelijk van wat er gevraagd werd, liepen mensen naar voren. Bijvoorbeeld als ze uit een bepaald gebied kwamen, of als ze uitgezonden waren geweest, maar ook de kinderen die erbij waren en het bestuur werden even voorgesteld. 's Avonds was er een kampvuur. Het pinksterweekend was vrij koud, zodat een warme plek vol gezelligheid heel welkom was. Op zaterdagavond werd er zelfs gezongen omdat we een jarige in ons midden hadden.

Het thema van dit jaar was de strijd tegen racisme. De eerste workshop van zaterdag was een gesprek met twee experts over de opkomst van het neofascisme in Thüringen. Helaas gaat het ook in Duitsland de laatste tijd de verkeerde kant op met de houding tegenover andere etniciteiten en culturen. Pegida organiseert bijvoorbeeld demonstraties met soms wel 50.000 mensen. Gelukkig deden andere organisaties hetzelfde voor een tegendemonstratie, zodat er 30.000 mensen een ander geluid lieten horen.

Een belangrijk onderdeel van het weekend was uitwisseling van ervaringen met racisme. In kleine groepjes vertelden slachtoffers van racisme wat ze hadden meegemaakt en wat dat met hen deed. Mukengere Cikara uit Congo vertelde bijvoorbeeld wat hij zelf had meegemaakt. Hij was in een openbaar zwembad in Dortmund toen een man naar hem toe kwam en vroeg waarom hij daar was. Het antwoord was natuurlijk: om te zwemmen. De man zei toen dat hij Mukengere niet in het zwembad wilde hebben. Het wederwoord was

erg mooi: “Dit is een openbaar zwembad, dus als u mij niet wilt zien, zult u een eigen zwembad moeten bouwen in uw tuin. Daar zal ik niet komen hoor!” Een ander voorbeeld was een buschauffeur die ruzie maakte met een Zambiaanse man omdat hij hem niet in de bus wilde hebben vanwege zijn huidskleur. Uiteindelijk zei de buschauffeur tegen de blanke vrouw van de man dat ze toch de bus in mocht, als ze “die aap van haar meenam en achterin ging zitten.” Vervolgens loog de buschauffeur ook nog dat hij niet naar hun eindbestemming ging, zodat ze eerder uitstapten.

Dat mensen zo met elkaar omgaan is natuurlijk te gek voor woorden, maar helaas is het realiteit. We bespraken ook wat we zouden kunnen doen aan het probleem van racisme. Volgens Mukengere moet integratie van twee kanten komen en moet er niet alleen assimilatie verwacht worden. Hij deelde ook nog zijn persoonlijke tips voor het verwerken van dit soort situaties: 1) Alleen God kan echt oordelen 2) Deel je ervaringen met anderen 3) Vergeef de mensen die verantwoordelijk zijn, want ze weten niet wat ze doen.

Op zondagochtend werd de Pinksterconferentie afgesloten met een Agapeviering. Dit jaar was het thema de zoutmars van Ghandi, waarover we een paar filmpjes bekeken. De kinderen lieten de gipshanden zien die ze gemaakt hadden: allemaal anders, en toch allemaal hetzelfde. Ook werd er samen gezongen in verschillende talen. Het was erg leuk om weer zo veel mensen uit de hele wereld te spreken en met hen samen te zijn. Wederom een geslaagde Pinksterconferentie!

3.8 Verslag van de redactie

In 2016 verscheen weer ieder kwartaal de Eirene NL nieuwsbrief. Nog altijd wordt deze op papier gedrukt en naar de leden verstuurd, al is ie ook bij verschijnen te downloaden op de website eirene-nederland.org en op die manier leesbaar op pc en tablet.

De redactie van de nieuwsbrief bestaat uit twee leden: Marieke Wegman en Leon Polman. Het streven is zoveel mogelijk artikelen van de Nederlandse tak van Eirene te plaatsen, die we aanvullen met vertalingen van relevante artikelen uit de internationale nieuwsbrief. De artikelen worden geschreven door de diverse vrijwilligers van Eirene.

3.9 Verslag Vrijwilligersdag EIRENE zondag 6 november 2016

Leven na de oorlog, voor sommige is het een droom, voor anderen en werk-in-woording maar voor de meeste wereldburgers is het gelukkig een realiteit. ‘Leven na de oorlog’ was ook het thema van de ledendag die op zondag 6 november in Rotterdam plaatsvond. Het is immers een thema waar door betrokkenen van EIRENE-NL vaak over na wordt gedacht. Het vredessymposium en de gaarkeuken in Fakovici zijn slechts twee voorbeelden van de verschillende projecten die op dit moment worden uitgevoerd.

Het startsein van de ledendag werd gegeven in Café Engels in Rotterdam. Na een rondje wie-is-wie en gezellig bijkletsen onder het genot van een kopje thee of koffie begonnen we de middag met een kijkje in de keuken van Happy Bags. De meiden vertelde over hun gastlessen op de basisschool en de verschillende hobbels die nog overwonnen moet worden, werden plenair besproken. Na een welkomstwoord van Paul waarin hij aangaf blij te zijn met alle

energie die door de vrijwilligers in de verschillende projecten wordt gestoken, kregen alle aanwezige vrijwilligers het boek Staatloos van Gerard van Leeuwen als blijk van waardering.

Ondanks de regen begonnen wij vervolgens vol goede moed aan de stadwandeling onder leiding van een gids. Gezien het thema en de locatie van de dag was hier ook de wandeling op aangepast. De gids liep met ons een stuk van de brandgrens, het litteken dat de stad heeft overgehouden aan het bombardement en de daaropvolgende brand uit 1940. De brandgrens is in totaal twaalf kilometer lang en wij hebben het stuk van het Centraal Station naar het Willemsplein gelopen. We volgde de rode markeringen in de grond langs de lijnbaan, de Westersingel en het Witte de With kwartier terwijl de gids ons overspoelde mij interessante verhalen uit de oorlog en de jaren die daarop volgde.

Na de informatieve, doch gezellige tour was het tijd voor wat ontspanning. Rotterdam is een echte havenstad en hoe kan je haar beter ontdekken dan vanaf het water? De volgende activiteit op het programma was een tour met de watertaxi. Een half uur denderden wij over de maas en wij hebben genoten van het schitterende uitzicht.

De dag sloten we af bij de Ballentent. De ballentent is een begrip in Rotterdam waar je de lekkerste gehaktbal van de stad kunt eten. Het was een zeer geslaagde dag waarbij we veel hebben gelachen, gepraat en hebben genoten van alle nieuwe activiteiten en gedeelde kennis.

4. Financiële resultaten

4.1 Jaarrekening

De hieronder gepresenteerde jaarrekening van EIRENE Nederland bestaat uit een overzicht van lasten en baten en de balans per 31 december 2016. Deze is beoordeeld door de kascontrolecommissie die bestaat uit leden van de Vereniging EIRENE Nederland.

Financiële resultaten 2016

4.1.1. Baten

Omschrijving:	2014w	2015w	2016b	2016w
Leden/donateurs	12.695	12.687	12.000	12.211
Kerken/organisaties	2.508	992	1.000	1.690
Extra giften	232	196	200	317
Rente	492	390	350	190
Project Nicaragua	1.500	-	-	-
Project Schoolkeuken	7.868	3.244	5.600	5.350
Project Burundi		449	38.000	-
Project Happy Bags			-	705
Bijdragen activiteiten			6.900	1.000
Diverse baten en lasten	1	42	-	40
	-----	-----	-----	-----
	-	-	-	-

Totaal baten	25.295	18.001	64.050	21.503
--------------	--------	--------	--------	--------

4.1.2 Lasten

Omschrijving:	2014w	2015w	2016b	2016w
Bestuur	1.028	855	1.000	684
Bureau	2.074	727	1.000	234
Vrijwilligers	205	796	1.000	500
Nieuwsbrief	3.988	4.101	4.000	3.273
Website	395	300	300	603
Pinksterconferentie	203	457	450	468
Bankkosten	184	204	200	216
Algemene kosten	259	444	450	380
Project Nicaragua	4.768	-	-	-
Project Burundi	1.000	7.025	37.440	91
Project Happy Bags			6.335	3.830
Project Schoolkeuken	7.425	3.590	8.600	5.233

Activiteiten	2.735	1.791	9.120	5.906
Resultaat	1.030	2.289	5.845	268
	-----	-----	-----	-----
Totaal lasten	25.295	18.001	64.050	21.503

4.1.3 Balans per 31-12-2016

Omschrijving:	Debet Bedrag:	Omschrijving:	Credit Bedrag:
Depot PostNL	100	Kapitaal Stichting	6.252
Debiteuren	190	Kapitaal vereniging	9.912
ASN spaarrekening en	38.109	Vooruit ontvangen donaties	525
ING lopende rekening	2.768	Crediteuren	1.160
		Reservering projecten en onvoorzien	16.544
		Reservering project Happy Bags	4.773
		Reservering project Vredessymposium 2017	2.000
	-----		-----
Totaal	41.166	Totaal	41.166

4.1.4 Toelichting op de resultaten

De cijfers zijn gepresenteerd volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, RJ650 Fondsen-verwervende Instellingen. De gevolgde presentatie maakt het voor derden makkelijker om onze situatie te vergelijken met andere NGO's. Dit is belangrijk om subsidies en fondsen te verwerven (naast onze eigen inkomsten) om ons werk te kunnen doen.

Over 2016 is een positief resultaat van € 268 te rapporteren t.o.v. het begrote negatieve resultaat van € 5.845. Het verschil is grotendeels te verklaren uit het resultaat van het project Fakovici (bijna € 3.000 minder negatief dan begroot) en project Happy Bags (bijna € 700 meer opbrengsten dan begroot en € 2.500 minder kosten dan begroot).

Zowel de baten als de lasten zijn in heel grote mate beïnvloed door het project Burundi. Qua baten werd verwacht, dat er subsidies ten bedrage van € 38.000 zouden worden verkregen. Dit is helaas niet gebeurd.

Hierdoor is ook o.a. besloten om geen uitgaven fors te doen. Besloten is om het project pas te continueren wanneer de subsidies zijn toegewezen.

Het blijft lastig om een echte vergelijking tussen de begroting en de realisatie te krijgen, omdat de uitgaven voor projecten en activiteiten erg lastig zijn om deze te bepalen en daarna te realiseren.

5. Vooruitblik 2017

Het jaar 2017 belooft veel goeds voor Eirene. Voor het project Vredesmissies zonder Wapens staat het Vredessymposium 2017 op de rol in september, waarbij de eerste voorbereidingen reeds in gang zijn gezet. Het is de hoop dit symposium elk jaar een stapje groter te maken en zo de naam te vestigen. Het project Happy Bags zal in 2017 haar ontknoping krijgen met het daadwerkelijk uitdelen van de rugzakjes aan de kinderen en deze ervaring terugkoppelen naar de scholen in Nederland. Project Fakovici zal ook in 2017 op volle kracht vooruit blijven gaan, al is het nu meer gericht op het langzaam afbouwen. Het is spannend en hoopvol dat Fakovici op eigen benen zal gaan staan. Daarnaast wordt er samen met de Duitse partnerorganisaties gewerkt aan uitbreiding van het netwerk geweldloze communicatie in Bosnië-Herzegovina zodat de uitwerking ook buiten Fakovici vorm krijgt.

Voor de Vredesacademie en project Burundi is het plan voor 2017 wat meer onzeker, maar nieuw gelegde contacten met nationale en internationale organisaties lijken vruchtbare samenwerking op te leveren. De eerste gesprekken met vredesvereniging Pais zijn hoopvol. Daarnaast zal geprobeerd worden nieuwe vrijwilligers te rekruteren in 2017 zodat de activiteiten van Eirene verder kunnen worden uitgebreid (en voortgezet).

5.1 Begroting 2017

De hieronder gepresenteerde begroting van EIRENE Nederland bestaat uit een overzicht van lasten en baten over 2017.

Financiële resultaten 2017

5.1.1 Baten

	2017b
Leden/donateurs	12.000
Kerken/organisaties	2.000
Rente	350
Extra giften	200
Fakovici	7.500
Happy Bags	
Burundi	50.000
Diverse baten en lasten	0
Totaal	72.550

5.1.2 Lasten

	2017b
Bestuur	1.200
Bureau	1.000
Vrijwilligers	750
Nieuwsbrief	3.850
Website	300
Algemene kosten	200
Pinksterconferentie	350
Activiteiten	3.000
Bankkosten	200
Happy Bags	
Burundi	60.600
Fakovici	7.500
Totaal	78.950
	-
Saldo	6.400

5.2 Toelichting op de resultaten

Over 2017 is een negatief resultaat van € 6.400 begroot. Het verschil zal worden bijgesteld uit de reservering Projecten en onvoorzien waar eind 2016 nog zo'n € 17.000 in zit. Voor het bureau staat een bedrag van € 1.000 begroot, maar het grootste gedeelte van het bedrag is voor donaties aan derde partijen, zoals Eirene Internationaal en EN/CPS.

Het jaar 2017 staat vol met ambitieuze plannen. Het project Burundi zal volop worden uitgerold. Onze standplaats De Expeditie zal hierbij worden betrokken. Liseth en Pim zijn hier volop mee belast. Het project Fakovici blijft in het centrum van onze activiteiten staan. Onze voorzitter Paul heeft wederom zijn handen vol aan het project. In 2017 zullen er meer activiteiten voor de Vredesacademie worden ondernomen. Linda is hierin leidend. Hiervoor is een bedrag van € 1.000 begroot. Daarnaast is een bedrag van € 1.000 begroot voor het Vredesproject Rijn/Maas. Voor het project Ken jij de vrede? is er ook € 1.000 begroot. Hiermee is Pim belast.

Kortom het zal een uitdagend jaar voor Eirene worden.

6. Bijlagen

1. Verslag jaarvergadering Eirene NL, 16 april 2016.

Aanwezig: Paul den Hartog, Cas Jansen, Harry Schram (Bestuur). Linda de Veen, Liseth Meijer, Henk van Apeldoorn, Roel Meihuizen, Renee Hartog, Nathalie Dollee, Marij Hartog, Lizet van Alphen.

Afwezig m.k.: Pim v.d. Bosch, fam. Smit, Leon Polman, fam. Van der Meer en Maarten van der Werf.

1. De voorzitter, Paul den Hartog, heet allen welkom. Hij noemt het als een verheugend feit dat er zoveel jonge mensen aanwezig zijn. Hij probeert steeds weer jonge mensen bij EIRENE-NL te betrekken. Dat is daarom goed dat de groep Happy Bags met ons mee weil gaan. Deze groep wil in november 2016 de vrijwilligersdag organiseren in Rotterdam.
2. De jaarverslagen worden aan de hand van het jaarverslag besproken (zie bijlage)
3. Vredesacademie: het is goed te vermelden dat de website: www.vredesacademie.nl klaar is. Ook facebook is werkzaam.
4. Vredesmissie zonder wapens: op 21 september 2016 wordt in Wageningen het Vredessymposium georganiseerd. Symbolisch wil men stoelen of schoenen plaatsen voor alle kinderen die zijn omgekomen in oorlogssituaties, of anderszins zijn omgekomen. Henk stelt voor een papier samen te stellen voor vrijwilligers. Er kan geworven worden onder de studenten van de Universiteit in Wageningen.
5. De Vredeskaart is klaar. Het is een inventarisatie van alle groeperingen die zich bezig houden met vredeswerk (kan worden aangevraagd) en staat online.
6. De Quakers hebben een bijeenkomst belegd op 6 april 2016: nieuw concept van vredeswerk (het verslag van deze bijeenkomst kan worden aangevraagd).
7. Het verslag van de ledenvergadering in 2015 wordt goedgekeurd.
8. De vrijwilligersdag vindt op 6 november plaats in Rotterdam. Denise is het aanspreekpunt hiervoor.
9. De financiën worden bekeken en de begroting 2016 wordt goedgekeurd. De penningmeester en in hem het gehele bestuur wordt décharge verleend. De kascommissie voor 2016 is Lizet van Alphen en Roel Meihuizen.
10. Tijdens de rondvraag vertelt Linda dat zij in het buitenland gaat studeren. Zij heeft dus minder tijd beschikbaar. Zij wil wel in de internationale cie blijven doen. Henk coördineert met Linda het Vredessymposium. Via de website zullen nieuwe mensen gericht worden gezocht: om deel te willen nemen aan een bepaald project. Broer van Nathalie kan ons evt. website-informatie geven.

Het middagprogramma werd besteed aan het kennismaken met het project Happy Bags. Lizet en Marije hebben een oriëntatiereis gemaakt naar Tuzla. Zij hebben drie scholen bezocht (een school voor dove kinderen, voor kinderen met speciale problemen en een gewone school). Zij gaan nu bekijken welke Nederlandse school contact kan opnemen met een van de scholen in Tuzla. Een zeer interessante en leerzame middag door middel van een beeldpresentatie.